

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, Márczius' 30-dikán, 1821.

Olasz Ország.

Röviden említettük vala, hogy Herczeg Genovois, a' Sárdinai, rend szerént következő Koronaörökös, ki most Modenában tartózkodik, mi némű határozásokat tétetett közönségesse, Proklamáció által, a' Piemontban eléfordúlt változásokra nézve. Most ide teszszük ezen nevezetes Proklamációt egész valóságában: —

„Mi, Savoyai Károly Felix, Genevois Herczeg, etc. etc. etc.

„Ezennel kinyilatkoztatjuk, hogy mi, a' mi nagyon szeretett Bátyánk Sárdinai Viktor Emanuel ö Felsége által az 1821-dik esztendő' Márcziusának 15-dik napján közönségesse tétetett, 's általa véllünk is közöltetett, Tronusrólvaló-lemondási Aktának ereje szerént, a' Királyi méltósággal és hatalommal való tellyes élést, melly a' jelenlévő környülállások között minket igaz jus szerént illet, által vettük, de mindazáltal a' Királyi titulust fel nem akarjuk venni addig, míg ö Felsége a' mi nagyon szeretett Bátyánk tellyes szabadságban ki nem nyilatkoztatja azt, hogy ezen lemondás az ö tellyes akaratja légyen. —

„Kinyilatkoztatjuk továbbá, hogy mi nagyon távol lévén attól, hogy valamely változástételben, melly a' Királynak a' mi nagyon szeretett Bátyánknak Tronusrólvaló-lemondása előtt fennállott Országás

módjában eléfordúlt, megegygyeznénk, sőt inkább mind azokat a' Királyi alattvalókat, a' kik magokat már a' lázzasztókhöz csapták vagy még ezután oda fogják csapni, vagy a' kik magoknak vették vagy ezután veszik azt a' törvénytelen just, hogy valamely Constitúziót proklamálnak, avvagy valamely egyéb, a' mi Királyi tellyes hatalmunkat megsértő ujitást hozzanak-be, mindenkor úgy fogjuk tartani, mint Rebelliseket, 's minden olly Aktákat, mellyek csak a' Felségi Hatalom' tulajdonai lehetnek, ha a' Királynak a' mi nagyon szeretett Bátyánknak többször említett lemondása után jöttek-ki, vagy ha még ezután jönének-ki, ha mi tulajdon magunk nem adtuk-ki, vagy mi magunk meghatározott módon nem sánktzionáltuk őket, semmiknek és semmitérőknek lenni kinyilatkoztatjuk. —

„Egyszersmind nogatunk (buzdítunk) minden Királyi alattvalókat, akár katonák akár mi egyéb tulajdonságú emberek legyenek, a' kik még eddig a' magok alattvalói hűségekben megmaradtak, hogy ezen hűséges gondolkodás mellett tovább is maradjanak - meg, magokat a' kevés számú Rebelliseknek hathatósan szegezzék ellenek, 's minden parancsolatainknak vagy meghívásainknak, a' törvényes rendnek helyreállittatására nézve, készséggel engedelmeskedjenek, midön mi azonközben mindent el fogunk követni, hogy nékies siettséggel segítséget vihessünk. —

„Az Isten' kegyelme és segedelme eránt, ki az igaz ügyet mindenkor segíteni szokta, tellyes bizodalommal lévén, 's olly meggyöződessel lévén, hogy a' mi Felséges Szövettségeseink egyedül csak azzal a' nemes indulatból származó czélzással, a' mellyet minden időben kimútatták, hogy a' Thronusoknak törvényességét, a' Királlyi Hatalomnak tellyességét és a' Státusoknak egészségét fenntarthassák, nekünk minden erejekkel sietve segítségünkre fognak jöni, reméljük, hogy kevés idő alatt olly állapotban fogunk lenni, hogy a' rendet és csendeséget ismét helyreállithatjuk, 's azokat, kik magokat a' jelenlévő környülállások között a' mi kegyelmünkre különösen érdemesekké fogják tenni, megjutalmaztathatjuk. —

„Mi ezennel a' mi akaratunkat, minden Királlyi alattvalóknak, az ő magok' viselete' mértéksinórául, közönségesen kihirdettetjük.

„Költ Modenában Márcz. 16-dikán, 1821-ben.

„Károly Félix.

Tábori Tudósítások.

Fő-hadiszállás, Forentino Márcz. 17-dikén. — „A' 11-dik Vadász Batalion' Oberstlieutenántja Entsch, Tagliacozzón által Sóra felé Márcz. 15-ikén elényomult, a' hol 2000 emberekből álló ellenséges csapat állott, kiket az a' De-Concilis nevű esmeretes Oberster kommandírozott, a' ki közönségesen magának tulajdonította azon dicsösséget, hogy ő adta volna a' Revolútzióra a' legelső jelt, 's ezért magát Nápolyi Quirogának nevezte. Ő se' oltalmazta a' maga' ügyét jobban, mint a' többek. Sóra nagyon gyenge ellentállás után oda hagyatott; az örzőseregnek

nagy része fogságra tétetett, 's Oberstlieutenánt Entsch a' maga útját megállapodás nélkül folytatta Atinán által 's azon túl. A' Stutterheim' Osztályának azon csapatja, melynél ezen Oberstlieutenánt van, a' F. M. L. Báró Mohr' vezérlése alatt az Abruzzókból előre nyomuló csapattal, melynek előljáró csoportja ugyan ezen napon, 15-dikben, Sulmonába megérkezett vala, öszszezatolván, onnét a' Castel-de-Sangró felé vívő úton az ellenség' kergetésére ment. Generális Pepéről azt mondják, hogy a' vezérlése alatt volt seregnek egész elszéledése után, négy megbizottjaival útját Nápoly felé vette volna; de mások azt erőssítik, hogy nem Nápolyba, hanem az Adriai tenger partja felé vonta volna el magát. Az ő története nagy meghökkenést okozott a' Carascosa, Filangieri, és Ambrosio vezérléseik alatt lévő ármádáknál.“

* * *

Fő-hadiszállás Caprano Márcz. 17-dikén. — „Az ellenséges ármáda magát San Germano mellett sánczokkal már régen körül vévén 's lógerbe szállván, úgy látszott, hogy ezen helyen be akar várni bennünket. Hanem, minthogy n' Pepe ármádájának az Abruzzókban történt tellyes elszélesztetése néki többé semmi módon nem engedett időt F. M. L. Báró Mohr arra, hogy csapatjának, a' melly, Sulmonán által a' Corigliano mellett álló ellenséges ármádának háta megé nyomult, ellene állhasson, tehát az ellenség ezen tanyáját is minden további ellentállás nélkül oda hagyta. A' mi előlmenő csoportjaink 17-dikben San Germanóba bementek, a' hova azokat más nap az ármáda is követte.

Laibach Márcz. 15-dikén.

Nápolyi General-Adjutáns Fardel-

A többféle irásokat hozott Király ö Felségéhez a' Calábriai Herczegtől, mellyek között van a' Parlamentumnak is egy Előadása, melly irások ugyan mind arramúttak, hogy alája fogják adni magokat a' Királynak, de egyszersmind olly ajánlásokat is foglaltak magokban, a' mellyeknek megengedése a' revolútzións részre nézve a' dolgoknak közel-lévő kifejt. dését megkönnyebbítette volna. Király ö Felsége a' nélkül, hogy ezen ajánlások (vagy kívánságok) között valamelyiket tekintetbe vette volna, a' Calábriai Herczeghez küldött válaszában most is éppen azon szavakkal élt 's olly gondolkodást nyilatkoztatott-ki, mellyeket a' Princzel folytatott előbbeni levelezéseiben 's a' Nápolyi néphez Febr. 23-dikán intézett Proklamátziójában kifejezett volt. Vévén Generális Fardella a' Királynak ezen Váloszát, azzal Márcz. 19-dikén Florencziából a' Cs. K. armáda' fő vezérének hadiszállására, kinek hadi munkálódásai, a' Principe Fardella' küldetése által, mint előbbeni tudósításainkból kitettzett, legkissebbnyire is meg nem gátoltattak, vissza indult. A' mi sergeink által elfoglaltatott helységeknél neveik elegendőképpen kimutatják armádánknak előmeneteles és nyereséges állásait. Csapatjaink már most haladék nélkül meg fognak érkezni a' Voltornó mellé."

* * *

A' Bécsi közönséges Német levelekben illy magános tudósítás közöltetik Nápolyból Márcz. 13-dikáról: —

„Látták Uraságtok utóbbi tudósításomból, hogy a' Régens Princz útját a' Mignanói lógerbe vette vala, és hogy itt nyughatatlausággal várták Pepének Rieti mellett az Austriai armáda ellen tejendő próbáját. A' Princz a' rossz idő miatt Ca-

puában megállapodott, 's onnét olly jelentést küldött vissza, hogy 11-dikre maga is vissza fog jöni Nápolyba. Bizonyos Ciangue'li, a' Pepe' Adjutánsa, olly tudósítással érkezett-meg 9-dikben éjjel Capuába, hogy Pepe magát Antrodokóhoz vissza vonta légyen, és hogy, a' milicziánál nagyon uralkodó szökések miatt talám ezen tanyáját se' fogja megtarthatni. —

„Generális Carascosa, kihez a' telegraf által ugyan ezen tudósítások érkeztek vala meg, olly parancsolatot adott-ki, hogy a' vezérlése alatt lévő sereg, mi-hellyest a' Magyar előljáró csoportok magokat megmutatják, San-Germanót azonnal hagyja oda. A' Miliczia -katonaság San-Germanónál is éppen úgy viselte magát, mint az Abruzzókban. Még a' Princz' lovait, szekereit, 's egyéb úti készületeit is alig lehetett megmenteni, 's Mignanoba hozni. A' Miliczia 's a' Legionárius katonaság csak ezen egyben tartotta magát a' Parlamentum' parancsolataihoz, hogy a' mit el nem vihet mindent semmivé tegyen. Midőn Sóra és San-Germano odahagyásának 's a' Miliczia és Legionarius-sergek' közönséges elszaladásának híre Nápolyba megérkezett, a' Parlamentum azonnal követeket küldött a' Princzhez, kérvén, hogy minden még töllefüggő eszközök által iparkodják a' hazának megtartathatásán. —

„A' Régens Princz 10-dikben jó reggel hadi tanácsot tartott, a' melyben Pepe Florestán, az armáda' Generális Kvártélymestere, azt jóvallotta, hogy a' testvéret Pepe Wilhelmet, az Abruzzói volt vezért, pereljék-meg, azért, hogy az el-lenséget parancsolat nélkül megtámotta. A' Princz arra határozta vala magát, hogy útját Mignanoba vegye, de alig hagyta vala el Capuát, hogy egy szaladó ...

)(

reggeltalálkozván, ennek meglátásából semmi jó jövődöt nem remélhetett, 's nem soká azután a' maga bagázsáját Carascosának egy Adjutánsával a' Toricellói postaháznál előtalálván, ezen Adjutáns azt tanácsolta, hogy ne folytassa tovább útját — melly után a' Princz Capuából követtséget küldvén a' Parlamentumhoz, 's ezt a' dolgok' valóságos állapotjáról tudósítván, 10-dikben estve magais vissza jött Nápolyba. Az Abruzzói történeteket, 's a' minden Irpinusoknak, Daunusoknak, és Peucerereknek elfutását illető hírek, Márczius' 11-dikén delelőtt érkeztek-meg Nápolyba. —

„Ezen éjjel egy Kurir érkezett-meg Carascosától, olly jelentéssel, hogy ez a' Princzel találkozni kívánna. A' Princz Pepe Florestant, Collettát, és Fardellát küldötte-el hozzá Aversába. Mint mondják, Pepe Florestan arra voksolt, hogy a' Királyi testörzö seregnék egy részét Nápolyba vissza küldvén, a' Parlamentumot oszlassák-el, 's a' Király' parancsolatait várják-el. Annyi bizonyos, hogy ő, Pepe Florestan, a' következő napon hivatalát letette; 's úgy látszik, hogy Pepe Wilhelm is elbocsáttatott a' szolgálatból. —

„Tegnap titkos ülést tartván a' Parlamentum, heves vetekedések fordultak elé benne. Több Deputátusok, kik eddig minden tárgyakra nézve halgattak, már most megszollaltak a' veszedelemnek szemlélésére. Két Irások határozattal meg, egy a' Királyhoz, egy pedig a' Régens Princzhez: hanem, minthogy ezek még közönségesen ki nem hirdettek, én sem írhatok semmi bizonyost a' foglalatjokról; csak annyit tudok felölk, hogy mind kettőnek ezen ravasz okoskodás a' talpköve, a' mellyen épült: „A' Parlamentum úgy ítelt, hogy mindenben, a'

„mit eddig cselekedett, a' Király' akaratát teilyesítette; ha talán hibázni talált, „többé semmiben, a' mit Király' ö Fel-sége a' nemzet' jóvára meg fog határozni, ellenkezni nem fog, 's készséggel „engedelmeskedik.“ — A' Princzet, mint mondják, arra kérte a' Parlamentum, hogy legyen közbenjáró és engesztelő a' Király és nemzet között. — A' sokaság azonban közben mind e' mellett is ezen megszkott kiáltással köszöntötte a' Követeket, mikor a' szalából kimentek: „Szabadság vagy halál!“ — hanem a' Követek eképpen feleltek a' kiáltozóknak: „A' helyett, hogy naponként törvényeket szabtok a' Parlamentum' elejébe, iparkodjatok inkább az ellenzégek eltávoztatásán.“ — A' Princz Régens és Leopold ma reggel Capuába vették útjokat, hogy hadi tanácsot tarttsanak. Erössítik, hogy Generális Carascosa ma estve a' Volturno mellett fogja megszállítani sergeinek maradványát. A' testörzö seregnél és a' Corona' Regementjénél semmi szökések nem történtek. Gondolják, hogy a' testörzö sereg' Grenádiros Regemensje ma be fog ide a' fő városba érkezni a' közönséges bátorság' fenntartására. A' 2-dik számú Dragonyos Regement már reggel bejött. —

„A' Miliczia- és Legionarius katonaságnak, mellyeket a' Constitúzió oltalmazó várának 's a' Pepe és Carascosa ármádájik' valóságos fenntartó támoszainak gondoltak lenni, elfutása a' Carbonarikat is villámlás' módjára érdeklették. Az Alta-Vendita néhány napok előtt öszszegyülekezvén, 's felettebb lármás ülést tartván meghatározta, hogy a' dolog' valóságos állapotjának megvizsgáltására Emissariusokat kell kiküldeni; micsoda tudósításokkal érkeztek ezek vissza, nem tudjuk, de tudjuk azt bizonyosan, hogy azok az irások, mellyek a' Vendita' titkos árkhivumában ta-

láltattak, ezen éjjel mind elégettettek. A' Vendita' kívánsága a' volt, hogy S. Elmo' erősségét neki adják által. A' Vendita' öt személyekből álló Fő Biztossága kerülo parancsolatokat bocsátott minden jó polgárokhoz, hogy az elszaladott Miliciát és Legionáriusokat mind verjék agyon. De gondolják, hogy ezen utolsóknak számossága ezen emberbaráti rendelkezésnek végrehajtathatását terhessé fogja tenni: hanem bizonyos az, hogy azon helységek' lakosai, a' hol ezen szaladók által takarodnak, magok önként sokat agyon vernek közzülök, azért, hogy ragadozósaiktól 's Vandalismusságoktól megmenekedhessenek. —

„A' közönség itt két ellenkező vélekedésben van; egygyik rész azt tartja, hogy a' Princz formaszerént való alkudozást fog kinyitni Capuából; a' más rész azt hiszi, hogy Generális Carascosa még egy ütközetet fog serge' becsületének megmentésére próbálni, melly utolsó vélekedés mindazáltal azért nem látszik hitelesnek, hogy a' testörző seregnek egy része már elkezdett a' fő város felé vissza takarodni. A' hadakozás minden esetben nagy lépésekkel közelget a' végéhez.“

Moldva és Oláh Ország.

A' tegnap kijött Bécsi Udvari Ujságban illy Czikkely taláztatik Bécs alatt: —

„Oláh Országban, nem soká Suzzo Sándor Fejedelemnek meghalása után, támodás ütött-ki, melynek valami Thodor nevű odavaló születésű ember a' feje, ki a' régibb időkben mint önkéntvállalkozott, az Oroszoknál szolgálván, tiszttségre emeltetett, 's azolta Wladimiresko vezetéknevet adott magának. Ezen támodás, melyben csak a'

Pandurok és Arnautok részesültek, 's a' melly egyéb eránt a' lázzasztóknak tulajdon nyilatkoztatásaik és Proklamátziójik szerént nem a' Porta, hanem egyenesen csak a' Bojárok 's egyéb közönséges tisztviselők ellen mondatik intéztetve lenni, az Interregnum (a' Fejedelem' helyének üresenléte) alatt úgy elterjedett, hogy Thodor az úgynevezett Kis-Oláh Országának (Craiova' vidékeinek) feles részén büntetetlenül csavaroghatott ide 's tova, és hogy iparkodásának további előmenetelésülésétől is nem ok nélkül lehetett tartani. Hanem azzal is hizelkedhetett más felől az ember magának, hogy az új Hospodárnak Herczeg Callimachinak megérkezése, véget fog a' zürzavarnak vetni; midön azonközben Moldovában még sokkalta nagyobb kiterjedésű zürzavar fordult elé, t. i: —

„Herczeg Ipsilandy Sándor, a' Moldvai előbbeni Hospodár' fija, Orosz de már egy esztendőtől fogva szolgálaton kívül lévő Generálmájor, ezen Márczius hónapnak 6-dikán számos Arnauta és Bessarabiai kísérekkel Jassyba menván, ott magát a' Görögöknek, a' Török Uralkodás alól lejéndő Kiszabadítójoknak lenni kihirdette. A' Jassyban taláztatott Törökök, a' kik valami 30-czan lehettek, még azon estve fegyvereiktől megfosztattatván, mint minden körülállások mutatják, megölettettek. Bizonyos az, hogy Herczeg Ipsilantinak már Jassyba lett megérkezése előtt három napokkal Galaczban is nagyon véres támodás történt, melyben a' Törökök, a' kik futás által meg nem menekedhettek, mind megölettettek, 's a' város csak nem egészen hamuvá égettetett. —

„Márczius' 7-dikén sok Proklamátziót bocsátott Herczeg Ipsilanti valamint a' Moldvai és Oláhországi lakosokhoz, úgy az egyéb Török tartományokban lakó Gö-

röghöz is, olly nyilatkoztatást tévén ezen Proklamációk által közönségesse, hogy ötet sok ezer hazafitársai hívták-meg a' Szabadítás' munkájára, 's úgy rajzolja-le a' Görög nemzeteknek közönséges felkelését, mint régen meghatározott, a' titkos hazafi társoságok által több esztendőök óta készítettett, 's már most mindenütt érettségre jutott revolútiót; 's az is nyilvánosságos kifejezésekkel erősítettik ezen Proklamációkban, hogy a' megpróbáltatandó munka egy nagy szomszéd Hatalmasságnak hathatós oltalmához is számot tarthat.

„Ugyan csak ezen Ipsilandi egy hasonló értelmű könyörgő irással Orosz Császár ö Felségét is megkereste, 's meghivta ezen Felséges Monarkhát, hogy a' Görög nemzettől, legnevezetesebben pedig a' nagy veszedelemben fetregő két Fejedelemségektől, a' maga sokat tehető segedelmét ne tagadjameg. Hanem Sándor Császár ö Felsége mihellyest ezen tudósítások Laibachba megérkeztek, azonnal kinyilatkoztatni méltóztatott: Hogy ö Felsége a' Herczeg Ipsilanti próbatételét csak úgy nézheti, mint a' mostani időt karakterizáló nyughatatlan léleknek munkalátatlanságának 's híg esziségének következését. Hanem egyszersmind a' következőket is megrendelte ö Császári Felsége: —“

„1)ször. Herczeg Ipsilanti az Orosz szolgálatból kizárattatott —

„2)ször. Néki tudtára adatik, hogy ö Felsége a' Császár az ö próbatételét nagyon libáztatja, és hogy ö abban az Oroszbirodalomtól soha semmi segedelmet nem várhat. —

3)ször. A' Pruth mellet és Bessará-

biában fekvő Orosz sergek' Kommándírozó Generalisához Gróf Wittgensteinhoz meghatározott parancsolat küldtetett, hogy a' Moldvában és Oláhországban kiütött nyughatatlankodásokra nézve legszorosabb neutralitást tarttson, és azokban semmi fogás alatt, sem közvetéssel sem közvetetlenül, részt ne vegyen. —

„4)ször. Ezen határozások a' Konstanczinápolyban lévő Orosz Cs. Követtel olly parancsolatmellettközöltetnek, hogy a' Portát azokról tudósítsa, 's az Oláhországban minap kiütött támodás' alkalmatosságával az Orosz birodalom' részéről tétellett nyilvánosságos és igazságos erősítéseket ez úttal még jobban erősítettse-meg; a' Követ Báró Stragonoff, kifejezve nyilatkoztassa-ki, hogy a' Császár ö Felsége Politikája minden mesterkedésektől a' mellyek valamelly szomszéd országnak csendességét fenyegethetnék, idegen; hogy az illy mozgásokban való minden némü részesülés, a' Császár ö Felsége' igazságos principiumaival ellenkezik; és hogy Császár ö Felsége a' Portát illető körülállásokra nézve semmi egyéb célzást, semmi egyéb kívánságot nem esmér, csak a' kettejek között fennálló Kötéseknek fenntartatását 's pontos tellyesítettését. —

„Az Austriai Felséges Udvar' részéről megparancsolatott a' Konstanczinápolyban lévő Cs. K. Internuncziusnak, hogy ö is hasonló nyilatkoztatást tegyen, 's a' Portának legmegnyugtatóbb kifejezésekkel adja tudtára azt az egyenes iparkodást, mellyel Császárunk ö Felsége az Austria és a' Porta között fennálló békeséges és barátságos állapotnak a' Kötések megsértődés nélkül való fenntartatása által, minden megrázkodástól való megoltalmaztatására törekedik.“

Ujabb Tudósítások.

A' Modenából érkezett legújabb tudósítások szerint az ott lévő Herceg Genevois Márcz. 23-dikán egy második Proklamációt bocsátott közre, melynek ez a' foglalatja: — „Mi, Savoyai Károly Felix, Genevois Herceg, etc. Az általunk e' hónap' 16-dikán közre bocsátott Hirdetésben a' mi gondolkodásunkat valamint a' rebellis és fellázadott alattvalókra, úgy az Országlási módra nézve is, melynek a' mi akaratunk szerint éppen annak kell lenni, melly a' nagyon szeretett Bátyánk ö Királlyi Felségének a' thronusról lett lemondása előtt fennállott, ki nyilatkoztattuk. Mostanában és további parancsolatainkig, ezennel három Közönséges Kormányozókat nevezünk - ki, kik közzül mindenik tellyes Polgári - Katonai - és Administrálási hatalommal leszzen felruháztatva. Ezen Közönséges Kormányozókká, Savoyára nézve Generál-Lieutenánt Gróf Salmour-di-Andecenót, Genuára nézve Generális Des-Geneysest, 's a' szározon lévő egyéb tartományainkra nézve Gen. Lieutenant Gróf Sallier-de-la-Tourt neveztük - ki. Parancsoljuk tehát, hogy a' nevezett Közönséges Kormányozóknak minden egyéb Kormányozók, Királlyi tisztviselők, Administratorok, Préfektusok, Kincstármesterek, Birák 's a' t., 's minden Dikastériumok, további rendelkezésekig, mindenben engedelmeskedjenek. A' mi akaratunk az, hogy minden Igasságtévő tiszti karok, akár melly ranguak legyenek, a' mellyek t. i. a' Királlyi thronus mellett hűséggel megmaradtak, mint eddig, úgy ennekutánna is székeket tarttsanak 's részre hajlás nélkül való ítéleteket mondjanak. —

„Minthogy mindazonáltal nekünk a' leghathatósabb segedelmet az Égtől kell

várnunk, erre nézve tudtokra adjuk a' mi Királlyi Státusainkban lévő Érsekeknek és Püspököknek, hogy a' mi meghatározott akaratunk az, hogy ezen menyei segedelem, valamint ö általok úgy az alattok lévő Papi személyek által, olly módon, mint ök legfogyanatosabbnak tartják, meghivattassék, 's erre nézve a' Mindenhatóhoz és a' Boldogságos Szűz Máriához, a' ki mindenkor, mint Státusainknak oltalmazója úgy tiszteltetett, imádságok bocsáttassanak. Költ Modenában Márcz. 23-dikán, 1821-ben. —“

„Károly Felix.

Magyar Ország.

Hazafiui szivellésre méltó a' Márcz. 24-dikén költ Pesti újságlevelekben a' következő tudósítás, a' melly abból szórolszóratetődött ide: — Ha közönséges és dicséretes szokás, a' meghalt nagy Iróknak nem tsak egész munkáikat; hanem írásaiknak morzsalékaikat is, mint szent ereklyékét, öszveszedni, 's az által a' Természet Alkotójától beléjük öntött láng észt, és általok az emberi Nemzet javára fordított lelki erőt megtisztelni: sokkal érdekesebb az élő Tudósoknak munkás iparkodásaikat, hanem lehet méltó jutalommal, legalább barátságos tisztelet adással megbetsülni. Ezt régebben Petrarchával Olasz, 's újabban Delillel Franczia, Göthével Német Ország tselekedte. Illy dicszesíttetéssel Hazánk' Tudósai nem igen dítsekedhetnek: söt sajnosan, érzik a' Nemzeti Tudományok Barátjai, hogy Révai, Rajnis, Szabó, 's nyelvünknek más bajnoki minden köz jntalom, és megtisztetés nélkül a' sirban sorvadnak, midön a' szomszéd Nemzeteknél azok, kik nemzeti nyelveket gyarapították, megkülöm-

böztető tisztelet jegyekkel ékesítettnek. Ezeket szívekre vévén némelly Magyar Irók, hazafiúi érzésből arra indultak, hogy Virág Benedek Urnak, egygyik legbetsebb Veteránusunknak, neve napját barátságos ünnepléssel szenteljék, 's addig is eránta a' köz tiszteletet kinyilatkoztatásák, míg majd, a' mit méltán reménylhetni, a' felsőbb figyelem ötet fényesebb jutalommal Nemzetünk örömeire megkülömböztesse. A' barátság az ö megbetsülésére ezen módot választotta.

Márt. 22-dikén egybegyültek számos Magyar Tudósok Vitkovits Mihály Urnak diszes palotájába, hol, mivel a' tiszteltett gyenge egészségű volt, a' fő oldalon az ö képe virágos zöld koszorúval ékesítve felfüggesztetett, 's a' Hallgatók számára körül rakadott székek' közepette ékes szönyeggel beborított asztalka tétetett a' Szóllóknak. Megnyitotta az ünnepet Horváth István Ur jeles mesterséggel készült ékes Magyar beszéddel, mellyben az ünneplett Férfiúnak szép tulajdonságait határozottan előadta, megmutatván, hogy Virág nemes lelkű ember, jeles Tudós, és nagy Hazafi. Ezen elragadó Szószólló után Vitkovits Mihály Ur Ányosból alkalmas Verszetet, és Fáy András Urnak e' napra készített Meséjét olvasta fel. Követte Gróf Majláth János Urnak Virág Munkáiból választott jeles Declamatiója. Továbbá Szemere Pál Ur által felolvastott Versezet, és Döbrönteit Ur által declamáltt Oda, melly után Taisz András Ur a' Magyar nyelv keletéről némelly elemfuttatásait felolvastván Virág Urnak magasztalásával berekesztette. Köz örömet gerjesztett Kisfaludi Sándor Urnak akkoriban érkezett Dohosiról való gyönyörű Regéje, 's mint azon Magyar ünneplésnek koronája úgy fogadtatott. Így a' gyü-

lekezet ártatlan 'örömmel eltelvén Virágot háromszori „Éljen“ kiáltással tisztelte meg, 's ezen vigasztaló érzését kijelentette: Él kiki el me után; több részét sírba temetjük. (Vivitur ingenio, caetera mortis erunt).

* * *

A' Jó'sef napi Pesti vásáron következő termések találtattak, mellettek lévő áron: —

G y a p j ú. 1 Mázsa Egynyirésű minéműségéhez képest 70—90 Frt. Conv. P. Megnemesített téli 150—170, nyári 150—164, közönséges 110—130, Zigara 120—125, Magyar Gyapjú 80—85 B. B. Fr.

V i a s z, és M é z. 1 Mázsa Sárga Viasz 215—230.

D o h á n y. 1 Mázsa Döbrei 12—18, Szegedi 8—18.

Z s í r a d é k. 1 Mázsa Zsír 50—55, Szalonna 35—40, Háj 45—50, Olvasztott Fagygyú 52—57.

P á l i n k a. 1 Akó Slivovicza 18—30, Rózsa Pálinka 22—26, Törkölpálinka 26—27.

B o r o k. 1 Akó Budai ó bor veres 20—40, ideji 8—14, fejér ó bor 20—40, ideji 10—15, Mezőföldi bor 6—8.

B ö r ö k. 1 Pár Ökör bör 40—50, Tehén bör 30—34, Borjú bör 7—10, Ló bör 10—14, Juh bör 3—5.

K ü l ö m b f é l é k. 1 Mázsa Hamuzsír 24—28, Széksó 28—36, Repcze olaj 50—65, Lenmag olaj 42—48, Apatini kender 22—26, 1 Kőből Gubats 16—18.

Egyéb aránt azt jegyzette-meg ezen vásárról a' Pesti polgári kereskedőség, hogy a' közönséges posztónak és vászonportékának jó, hanem az Országbéli terméseknek, a' közönséges gyapjút és viaszat kivévén, nagyon kevés kelettek volt.